

SPARREBELLEN

2016-08- 25 : Sparrebellan Nr 24: Lämna aldrig Era pengar till diskretionär förvaltning.

LÄMNA ALDRIG ERA PENGAR TILL DISKRETIONÄR FÖRVALTNING

En guldgruva för kapitalförvaltare och storbanker är när de får totalansvaret för att förvalta kapital (diskretionär förvaltning). Det innebär att förvaltaren tar över ansvaret för vilka aktier och fonder som skall köpas och säljas. Diskretionär förvaltning är vanlig både för privatpersoner och institutioner som vill lämna över ansvaret till en professionell aktör som anses ha mer kompetens inom kapitalförvaltning. Problemet är att man då blir helt utelämnad till en aktör inom den giriga finansbranschen och att avkastningen minskar med en öppen, två halvdolda och två helt dolda kostnader:

1. Förvaltningskostnad (öppen)

Först brukar hela kapitalet belastas med en årlig fast förvaltningskostnad. För stora förmögenheter och vid upphandlingar av kapitalförvaltningstjänster kan denna fasta avgift vara mycket låg då kapitalförvaltaren även kan tjäna pengar på andra sätt (se punkter nedan).

2. Prestationsbaserade avgifter (halvdolda)

Både på det totala kapitalet och i de fonder som förvaltaren väljer kan det förekomma att man betalar en avgift på till exempel 20 % av överavkastningen över ett satt mål. Generellt kan man säga att prestationsbaserade avgifter alltid är bättre för förvaltaren än för kunden. Även om man misslyckas med förvaltningen får man en fast avgift och när man är framgångsrik kan man få en otroligt stor intäkt som givetvis inträffar förr eller senare. Dessutom kan förvaltaren med prestationsbaserade avgifter lockas att ta en större risk för förvaltaren förlorar ju aldrig några pengar om förvaltningen skulle misslyckas.

3. Fondavgifter (halvdolda)

När man får ett ansvar för ett kapital väljer man normalt sina egna fonder i sortimentet för förvaltningen. Det innebär att kapitalet blir utsatt för ytterligare en fast kostnad varje år. Dessutom är det troligt att man inte får de bästa fonderna utan de fonder som förvaltaren själv har i sortimentet. Det innebär att man får mycket utländska fonder med höga kostnader eller fonder med prestationsbaserade avgifter (se ovan). Man får också ofta dolda indexfonder med en förvaltning som hamnar nära index men har den aktiva fondens kostnader.

4. Transaktionskostnader (dolda)

Transaktioner är finansvärdens modersmjölk och att hela tiden köpa och sälja aktier ligger djupt i mentaliteten även hos kapitalförvaltare. Därför är det vanligt att förvaltare hela tiden byter innehav i portföljen. Notera att denna kostnad även är dold i de fonder förvaltaren väljer. Varje transaktion belastas med courtage (köp och säljavgift) men man har också en kostnad för skillnaden mellan köp och säljkurs (spreadkostnad). En tumregel är att spreadkostnaden som belastar varje byte av innehav är tio gånger större än courtaget.

Fortsättning på nästa sida.

SPARREBELLEN

2016-08- 25 : Sparrebellan Nr 24: Lämna aldrig Era pengar till diskretionär förvaltning.

5) Tradingkostnader (dolda)

När de som har ansvaret för kapitalförvaltningen gör en transaktion lämnar de ordern till en intern trading avdelning. Löpande får mäklarna interna order från diskretionära förvaltare och fondförvaltare och externa order från småsparare och större institutioner. Genom att sitta på flödet av köp och säljorder kan tradingavdelningarna göra stora vinster genom att skära emellan och ta egna positioner i marknaden. På detta sätt kan de stora bankerna varje år tjäna 100-tals miljoner utan att ta någon egen risk. När man lämnar över sitt kapital till diskretionär förvaltning lämnar man också över kontrollen över hur köp och säljorder genomförs vilket kan innebära att man inte får den bästa kursen under den dag transaktionen genomförs. Det finns exempel på att när externa konsulter har gått igenom en diskretionär förvaltning att kunden systematiskt fått de sämsta kurserna under varje dag. Ibland har också de diskretionära portföljerna utsatts för otroligt många transaktioner som har inneburit stora kostnader på det förvaltade kapitalet.

Lämna därför inte över ert kapital till diskretionär förvaltning. Var särskilt försiktig när förvaltaren har en egen tradingavdelning som de kan tjäna pengar på.

VAD GÖRA ISTÄLLET?

Egentligen är kapitalförvaltning enkelt och alla borde istället fatta egna beslut om vilka aktier eller fonder som skall köpas. Inom kapitalförvaltning belönas också på lång sikt inaktivitet med en köp och behållstrategi. Det räcker därför att en gång om året göra en översyn av innehaven och göra eventuella byten. Det är svårt för de flesta att ta till sig då det vid alla andra mänskliga aktiviteter, som arbete och sport, är aktivitet som belönas. Finansbranschen påstår att det gäller även inom kapitalförvaltning och maximerar därmed sina egna intäkter och bonusar istället för att maximera avkastningen på kapitalet. Genom att själv ta kontroll över förvaltningen får man lägre kostnader och därigenom bättre långsiktig avkastning. Notera också att med 2 procent lägre kostnader varje år innebär det att man har en förmögenhet som är 75 procent större om 30 år tack vare effekten av ränta-på-ränta, världens åttonde underverk.

Per H Börjesson

Ordförande Spiltan Fonder